

Integraal Veiligheidsplan 2019-2020

gemeente Ommen

April 2019

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	p. 2
2.	Wat willen we bereiken	p. 3
2.1	Strategische partners en samenwerkingsverbanden	p. 3
2.2	Bijdrage partners aan de totstandkoming van het nieuwe beleid	p. 4
3.	Prioriteiten	p. 5
3.1	High Impact Crimes: woninginbraken	p. 5
3.2	Veiligheid en leefbaarheid	p. 5
3.3	Jeugd en veiligheid	p. 6
3.4	Ondermijnende criminaliteit	p. 6
3.5	Verkeersveiligheid	p. 7
3.6	Overige Veiligheidsthema's	p. 8
4.	Uitgangssituatie	p. 9
4.1	Veilige woon- en leefomgeving	p. 9
4.2	Bedrijvigheid en veiligheid	p. 11
4.3	Jeugd en veiligheid	p. 11
4.4	Fysieke veiligheid	p. 12
4.5	Integriteit en veiligheid	p. 12
5.	Coördinatie, verantwoording en begroting	p. 14
5.1	Ambtelijke en bestuurlijke coördinatie	p. 14
5.2	Financiën	p. 15

1. Inleiding

Het integrale veiligheidsplan 2019-2020, dat wordt vastgesteld door de gemeenteraad, geeft een beeld van de veiligheid in de gemeente Ommen. In het integrale veiligheidsplan (hierna: IVP) is vastgelegd waar we ons in het kader van veiligheid de komende jaren op willen richten en hoe we dit aan gaan pakken.

1.1 Wat is veiligheid?

Veiligheid houdt in dat onze inwoner zich beschermd weet tegen gevaar. Het gaat om bescherming tegen twee vormen van gevaar:

- Wat mensen elkaar kunnen aandoen: geweld tegen hem plegen, zijn goederen stelen, zijn goederen vernielen etc. Kortom: misdaad en criminaliteit.
- Gevaren die de natuur de mens 'aan kan doen'. Hiermee wordt bedoeld op de vier elementen: vuur (brand), water (overstroming), lucht (drager van en daarmee verspreiden van gevaarlijke stoffen) en aarde (aardbeving). Een tweede aspect van dit gevaar heeft de mens zelf in de hand. Indien de mens onvoldoende maatregelen neemt, kan hij het onheil over zichzelf afroepen. Door bijvoorbeeld zijn huis niet of weinig brandveilig te maken vergroot de mens de kans dat zijn huis, indien door brand getroffen, meer schade leidt of zelfs geheel wordt vernietigd.

1.2 Objectieve en subjectieve veiligheid

Veiligheid is onder te verdelen in objectieve en subjectieve veiligheid. Objectieve veiligheid is gebaseerd op feiten, bijvoorbeeld politiecijfers. Subjectieve veiligheid is het gevoel van de inwoner van veiligheid. De subjectieve veiligheid wordt bijvoorbeeld gemeten door middel van de veiligheidsmonitor. Objectieve en subjectieve veiligheid staan echter niet los van elkaar. Zo kunnen de politiecijfers bijvoorbeeld een stijging van de criminaliteit aangeven terwijl de veiligheidsmonitor aangeeft dat de inwoners van de gemeente zich juist veiliger voelen.

1.3 Integrale aanpak

De gemeente kan het veiligheidsbeleid niet alleen uitvoeren. Betrokkenheid van een groot aantal partijen lokaal, interlokaal (Vechtdal) en regionaal¹ is noodzakelijk. De gemeente, de politie, het Openbaar Ministerie, het bedrijfsleven, de toezichthouders, de Boa's, partners vanuit de zorg en hulpverlening, het onderwijs, de woningbouwcorporaties, het jongerenwerk, Samen Doen, de Veiligheidsregio IJsselland, de reclasseringsorganisaties, het Veiligheidshuis IJsselland en bureau HALT werken samen aan de veiligheid van Ommen. De betrokkenheid van inwoners is belangrijk en hun beleving wordt betrokken bij de mogelijkheden om de eigen wijk en/of buurt veilig te houden.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op wat we willen bereiken in Ommen in de periode 2019-2020. Daarna wordt in hoofdstuk 3 beschreven wat de prioriteiten zijn. In hoofdstuk 4 wordt de huidige uitgangssituatie beschreven. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 aandacht besteed aan coördinatie en financiën.

¹ We werken samen met onder andere met 11 gemeenten in de regio IJsselland, we nemen hierbij deel aan het Districtelijk Veiligheidsoverleg en we participeren in de Veiligheidsregio IJsselland. Ook werken we samen binnen het Regionaal Veiligheidsoverleg met 76 gemeenten en partners waarbij de Veiligheidsstrategie is ontwikkeld.

2. Wat willen we bereiken

In de gemeente is het veilig om te wonen en te verblijven. We pakken samen met onze veiligheidspartners overlast en incidenten in de openbare ruimte aan. We streven naar een aantrekkelijke en veilige leefomgeving waar mensen zich goed voelen en zich verantwoordelijk voelen voor behoud en verbetering van de eigen leefomgeving.

2.1 Strategische partners en samenwerkingsverbanden

De gemeente heeft de regierol op het integraal veiligheidsbeleid. Daarmee heeft het ook de taak om de samenwerking tussen de verschillende partijen tot stand te brengen. Het integrale veiligheidsbeleid van de gemeente komt tot stand door een samenwerking met zowel interne als externe partners.

Externe partners

Veiligheidsregio IJsselland

In Nederland zijn 25 Veiligheidsregio's ingesteld waaronder Veiligheidsregio IJsselland. Binnen onze regio werken politie, brandweer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR), gemeenten (die verantwoordelijk zijn voor bevolkingszorg) en crisispartners samen om de rampenbestrijding en crisisbeheersing te organiseren. Daarnaast is de Veiligheidsregio sinds januari 2014 ook verantwoordelijk voor de lokale brandweerbepaling, verdeeld over 35 brandweerkazernes en -posten in de elf gemeenten van onze regio (Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Ommen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle).

De burgemeester als portefeuillehouder vertegenwoordigt binnen de Veiligheidsregio twee rollen – de rol van mede-eigenaar en de rol als opdrachtgever/klant.

Nationale Politie

Met ingang van 1 januari 2013 is de politieorganisatie genationaliseerd. Eén nationale politie, onderverdeeld in tien regionale eenheden. Deze tien regionale eenheden zijn ook onderverdeeld in zogenaamde robuuste basisteams. Ommen valt binnen het basisteam Vechtdal en kent 3 wijkagenten, een Operationeel Expert en twee jeugdagenten.

In 2019 is een het Meerjarenbeleidsplan politie Oost-Nederland 2019-2022 vastgesteld. Hierin worden de doelen voor de politie voor deze periode uitgewerkt. Echter: De lokale prioriteiten blijven centraal staan. Deze worden opgepakt met de lokale partners. Tot 2018 werd er gewerkt met een jaarplan maar vanaf 2018 maakt het basisteam Vechtdal een meerjarenteamplan met daarin de prioriteiten voor 2019-2022. Op deze wijze kan echt lokaal maatwerk worden geleverd.

Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid (RCIV)

De gemeenten in de regio werken samen in het Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid (RCIV) IJsselland. Het RCIV is het centrale aanspreekpunt in de regio op het gebied van integrale veiligheid. Naast de lokale afstemming tussen politie en het Openbaar Ministerie is dit via het RCIV ook op regionaal niveau mogelijk. Bij regionale projecten is het RCIV ook betrokken en kan door de aanwezige expertise benaderd worden voor vragen vanuit de gemeenten.

Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost-Nederland (RIEC ON)

De tien RIEC's (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) en het LIEC (Landelijk Informatie en Expertise Centrum) ondersteunen partners bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit, met als doel samenwerking te stimuleren en de overheid en maatschappij weerbaarder te maken om zo

ondermijning tegen te gaan. Dat begint op het lokale niveau waarbij de RIEC's een belangrijke rol vervullen. Het RIEC richt zich met name op het:

- vergroten van bewustwording bij de overheid en private partijen over de problematiek van ondermijning;
- ondersteunen en versterken van samenwerking binnen de overheid en met publiek private partners;
- delen van kennis en expertise op gebied van de aanpak van ondermijning.

Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland

Het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland is een samenwerkingsverband van 78 gemeenten, politie en justitie in District Oost-Nederland. De organisatie bestaat uit een Bestuurlijke Begeleidingsgroep (BBG) en ambtelijke expertteams voor zes thema's: Woninginbraak (HIC, High Impact Crime), Verwarde personen, Ondermijning (Hennep), Outlaw Motor Gangs (OMG's), Informatievoorziening en Jeugd.

De BBG bestaat uit een burgemeester uit elk DVO (Districtelijk Veiligheidsoverleg, voor IJsselland is dat de burgemeester van de gemeente Zwolle), een hoofdofficier en een portefeuillehouder politie. Een ambtelijke kerngroep, waarin gemeenten en politie participeren, ondersteunt de BBG en onderhoudt verbinding met het Ambtelijk Overleg Oost-Nederland. De expertteams bestaan uit ambtenaren uit gemeente binnen de vijf districten, politie, justitie en RIEC-ON. In de expertgroep Verwarde personen zijn ook de GGZ-instellingen deelnemer. Desgewenst kunnen andere partners aansluiten of worden deze geconsulteerd. De leden van het BBG hebben elk één of meerdere thema's in hun portefeuille.

Overige externe partners

- Openbaar Ministerie
- Veiligheidshuis IJsselland

Interne partners

- Maatschappelijke ondersteuning (Jeugd, WMO, Samen Doen team)
- Ruimtelijke ontwikkeling (Ruimtelijke ordening, Milieu, Evenementen, APV/bijzondere wetten, Toezicht en Handhaving en juridische zaken)
- Openbare Ruimte (Beheer openbare ruimte, Wegen, Openbare verlichting)

2.2 Bijdrage partners aan de totstandkoming van het nieuwe beleid

Met de meeste externe partners vindt regelmatig structureel overleg plaats, bijvoorbeeld het politieoverleg tussen burgemeester en de teamchef van politie en de Vechtdaldriehoek (burgemeesters van Ommen, Dalfsen en Hardenberg, de Officier van Justitie en teamchef van politieteam Vechtdal). De uitkomsten van de veiligheidsanalyse worden via deze gremia besproken en er worden afspraken gemaakt over de doelen en effecten die we willen bereiken, waar deze specifieke partner een bijdrage aan kan leveren.

3. Prioriteiten

Voor 2019-2020 komen we tot de volgende prioriteiten op het gebied van veiligheid; high impact crimes (woninginbraken), veiligheid en leefbaarheid, jeugd en veiligheid, ondermijnende criminaliteit en verkeersveiligheid. Deze vloeien voort uit onze lokale veiligheidssituatie van hoofdstuk 4, waarin we kijken naar de gebiedsscan 2018 van de politie, de veiligheidsmonitor 2016 en nieuwe trends en ontwikkelingen binnen het veiligheidsdomein. Deze prioriteiten van paragraaf 3.1 tot en met 3.5 zijn aanvullend op onze reguliere activiteiten die kort in paragraaf 3.6 worden beschreven.

Met het voorliggend IVP 2019-2020 heeft de gemeente Ommen voor de komende vier jaar een actueel integraal veiligheidsbeleid. Het beleid is leidend en bestrijkt dus een langere periode maar dit betekent niet dat er geen ruimte kan zijn voor niet als zodanig vastgelegde veiligheidszaken waar we onverwachts mee te maken kunnen krijgen. Deze flexibiliteit is belangrijk om snel te kunnen inspelen op actuele kwesties.

3.1 High Impact Crimes: woninginbraken

High Impact Crimes (HIC) is een verzamelnaam voor delicten als woninginbraak, overvallen, straatroof en geweldsmisdrijven. Van alle delicten maken deze de meeste inbreuk op de persoon of de persoonlijke levenssfeer. Gezien de impact kunnen deze delicten van directe invloed zijn op het veiligheidsgevoel van de inwoners. Vanuit deze visie heeft de aanpak van 'High Impact Crimes' prioriteit. Het is belangrijk om hier blijvend aandacht voor te hebben. Hier sluiten we aan bij de veiligheidsstrategie van de politie Oost Nederland. De komende jaren gaan we specifiek inzetten op het voorkomen van woninginbraken, omdat we in de politiecijfers van Ommen een stijging zien ten opzichte van voorgaande jaren.

Wat willen we bereiken?

- We willen de slachtofferkans verkleinen door onze inwoners actief te betrekken en bewust te maken van wat ze zelf kunnen doen.
- We willen de pakkans vergroten door een nauwe samenwerking met politie, OM en onze inwoners.
- We willen dat het aantal woninginbraken daalt. Hier sluiten we aan bij de ambitie in de Veiligheidsstrategie politie Oost-Nederland.

Wat gaan we doen?

- Stimuleren whats-app groepen/buurtpreventie
- Inzetten op bewustwording en alertheid via diverse communicatiekanalen

3.2 Veiligheid en leefbaarheid

Het thema veiligheid en leefbaarheid speelt zich af op het snijvlak van zorg en veiligheid. Een aandachtsgebied binnen dit thema is verwarde personen. Zowel binnen het sociale domein (team samenleving/beleid en Samen Doen) als binnen de openbare orde en veiligheid krijgen we te maken met overlast door personen met verward gedrag. Bij de term personen met verward gedrag² kan gedacht worden aan mensen die zichzelf verwaarlozen, de weg in hun eigen hoofd kwijt zijn, overlast veroorzaken en die zichzelf of anderen iets dreigen aan te doen.

² De officiële definitie luidt: "Personen die cognitieve of neurologische beperkingen hebben in oriëntatie, tijd of plaats".

In de regio³ wordt sinds 2018 onder regie van de GGD gewerkt aan een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag voor de regio IJsselland. De gemeente Ommen participeert daar ook in. Intern is er een nauwe samenwerking tussen Samen Doen en openbare orde en veiligheid.

Het thema verwarde personen komt in zowel de landelijke veiligheidsstrategie, het meerjarenbeleidsplan politie Oost-Nederland als in het meerjarenteamplan politieteam Vechtdal als één van de prioriteiten naar voren.

Een goede regionale en interne samenwerking gaat ook bijdragen aan de implementatie van de nieuwe Wet verplichte Gezondheidszorg (WvGGZ). Deze wet is de vervanging van de BOPZ en treedt in januari 2020 inwerking. Deze wet regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg in de geestelijke gezondheidszorg.

Wat willen we bereiken?

- We willen meer inzicht in de aard en omvang van de problematiek m.b.t. overlast verwarde/kwetsbare personen om dit vervolgens op een adequate manier met alle partijen aan te kunnen pakken.
- Voorkomen dat personen met verward gedrag overlast veroorzaken

Wat gaan we doen?

- De regionale samenwerking aanpak verwarde personen verder voortzetten
- De WvGGZ implementeren en uitvoeren

3.3 Jeugd en veiligheid

We willen investeren in onze jeugd, juist omdat zij de toekomst zijn. Zeker niet alle groepen jongeren zorgen voor problemen. We richten ons op overlastgevend en ander problematisch gedrag van jongeren, vaak in groepsverband. Tegen jongeren die strafbaar gedrag vertonen treden we op. Uiteraard besteden we ook aandacht aan de preventie, dit heeft zijn beslag in het preventieve jeugdplan.

Wat willen we bereiken?

- Voorkomen (en verminderen) van het ontstaan van problematische jeugd en problematische jeugdgroepen.
- Voorkomen dat jongeren risicogedrag vertonen en het risicogedrag verminderen.

Wat gaan we doen?

- In Ommen wordt door de politie een groepsscan gemaakt. Op basis van de groepsscan ontstaat beter inzicht in de ontwikkeling en aanpak van jeugdgroepen.
- Naar aanleiding van deze groepsscan wordt een plan van aanpak gemaakt

3.4 Ondernijnde criminaliteit

Ondernijning is een verzamelterm van allerlei vormen van criminaliteit die de grens tussen de bovenwereld en de onderwereld vervagen. Onder ondernijning wordt ook criminaliteit verstaan die gebruik maakt van de overheid of het bevoegd gezag. Hierbij valt te denken aan criminelen die een

³ Samenwerkingspartners zijn: gemeenten, GGZ, OM, politie, forensische GGZ, zorginstellingen, forensisch arts GGD, RAV/GGZ-vervoer/AZN en financiers zorg.

vergunning of subsidie aanvragen voor een op het eerste gezicht normale activiteit, maar die uiteindelijk bedoeld is om bijvoorbeeld geld wit te wassen. Ongewild faciliteert het bevoegd gezag met het afgeven van zo'n vergunning of subsidie de criminaliteit. Veel illegale activiteiten zijn niet uit te voeren zonder gebruik te maken van legale diensten zoals transport, opslag, vergunningen, huisvesting, financiën, misbruik van sociale voorzieningen, belastingontduiking, het financieren van publieke functies met crimineel verkregen geld.

Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost Nederland (hierna: RIEC-ON) is op het moment van tot stand komen van dit beleid voor de gemeente Ommen een ondermijningsbeeld aan het opstellen. Dit beeld komt tot stand door input van politie, Omgevingsdienst (hierna: OD) en meerdere geledingen binnen de gemeente. Op basis van het lokale ondermijningsbeeld (verwacht juni/juli 2019) gaan wij vaststellen welke thema's hier lokaal een specifieke aanpak behoeven.

We vinden het belangrijk om een veilig buitengebied te hebben. In dat buitengebied bevinden zich onder andere de vakantieparken. Dit is een reden om naar aanleiding van dit project ook te kijken naar ondermijnende activiteiten die er mogelijk zijn op vakantieparken.

Wat willen we bereiken?

- Inzicht krijgen op de georganiseerde ondermijnende criminaliteit in Ommen
- Georganiseerde criminaliteit tegengaan door samen met partners de bestuurlijke aanpak te versterken en bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale instrumenten te combineren.

Wat gaan we doen?

- Bewustwording vergroten binnen de gemeentelijke organisatie, zodat medewerkers mogelijke misstanden beter herkennen
- Actualiseren van het BIBOB-beleid
- Opstellen van Damoclesbeleid (juridisch instrument op basis van artikel 13b Opiumwet) zodat we kunnen optreden tegen illegale (verkoop)punten van drugs
- Daar waar nodig de APV aanpassen, zodat opgetreden kan worden tegen ondermijnende activiteiten

3.5 Verkeersveiligheid

Binnen de gemeente Ommen zien we in 2018 een dalende lijn van verkeersongevallen ten opzichte van de voorgaande jaren. Toch is en blijft verkeersveiligheid een belangrijk thema. Zoals ook aangegeven in de verkeersvisie Ommen 2030 van onze gemeente is de verkeersveiligheid nooit te garanderen, maar het is wel te verbeteren. Het is een samenspel van menselijk gedrag, wetgeving, leesbaarheid van de infrastructuur en allerlei andere omstandigheden (vermoeidheid bestuurder, slecht weer, het gedachteloos bewegen in de openbare ruimte) die bepalen of een situatie gevaarlijk wordt of niet.

Wat willen we bereiken?

- We willen veilige verkeerssituaties voor al onze verkeersdeelnemers

Wat gaan we doen?

- We richten ons op het versterken van de verkeersveiligheid op de locaties met een verhoogd risico. Daarnaast hebben we oog voor de subjectieve verkeersonveiligheid. We doen dit door

- het investeren in de drie E's: infrastructuur en weginrichting (engineering), opleiding (education) en handhaving (enforcement).
- Samen met OM en politie afspraken maken over verkeerstoezicht

3.6 Overige veiligheidsthema's

In deze paragraaf worden kort de veiligheidsthema's benoemd die weliswaar geen prioriteit hebben gekregen maar die we zeker niet uit het oog zullen verliezen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Handhaven van de openbare orde wanneer deze in het geding is. De burgemeester heeft daarvoor specifieke bevoegdheden. Uiteraard weegt hij de inzet van de bevoegdheden zorgvuldig af.
- Voor veilige winkelgebieden, bedrijventerreinen en uitgaansgebieden werken we samen met ondernemers en partners.
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing. We zorgen voor toegeruste gemeentelijke professionals en bevorderen de zelfredzaamheid van onze inwoners.
- Veilige evenementen. We brengen risico's in kaart, nemen maatregelen om deze te reduceren en ondersteunen organisatoren hierin.
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving voor een veilige fysieke leefomgeving.
- We bieden van nazorg aan ex-gedetineerden en we beoordelen van openbare orde risico's bij hun terugkeer in de samenleving. Hiermee voorkomen we recidive en maatschappelijke onrust.

4 Uitgangssituatie

In dit hoofdstuk beschrijven we de Ommense veiligheidsproblematiek en de aanpak met behulp van de VNG-methode Kernbeleid Veiligheid. Aan de hand van verschillende veiligheidsvelden en thema's brengen we de situatie in kaart: de veilige woon- en leefomgeving, bedrijvigheid, jeugd en overlast, fysieke veiligheid, integriteit en veiligheid.

De VNG-methode beschrijft 5 veiligheidsvelden die vervolgens 22 veiligheidsthema's onderverdelen. In onderstaande tabel vindt u de veiligheidsvelden en veiligheidsthema's.

Tabel 1

Veiligheidsveld	Veiligheidsthema's
1 Veilige woon- en leefomgeving	1.1 Sociale kwaliteit (o.a. woonoverlast, alcohol- en drugsoverlast, overlast verwarde personen, geluidsoverlast)
	1.2 Fysieke kwaliteit (o.a. vernielingen, verloedering / zwerfvuil)
	1.3 Objectieve veiligheid/ veelvoorkomende en 'high impact- criminaliteit (o.a. woninginbraken, auto-inbraken, fietsendiefstal, straatroof, bedreiging, mishandeling, huiselijk geweld)
	1.4 Subjectieve veiligheid (veiligheidsgevoel)
2 Bedrijvigheid en veiligheid	2.1 Veilig winkelgebied
	2.2 Veilige bedrijventerreinen
	2.3 Veilig uitgaan
	2.4 Veilige evenementen
	2.5 Veilig toerisme
3 Jeugd en overlast	3.1 Jeugdoverlast
	3.2 Jeugdcriminaliteit/ individuele probleemjongeren
	3.3 Jeugd, alcohol en drugs
	3.4 Veilig in en om de school
4 Fysieke veiligheid	4.1 Verkeersveiligheid
	4.2 Brandveiligheid
	4.3 Externe veiligheid (gevaarlijke stoffen)
	4.4 Rampenbestrijding en crisisbeheersing
5 Integriteit en veiligheid	5.1 Polarisatie en radicalisering
	5.2 Georganiseerde criminaliteit
	5.3 Veilige publieke taak
	5.4 Informatieveiligheid
	5.5 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

4.1 Veilige woon- en leefomgeving

Bij de veiligheid in de woon- en leefomgeving kijken we naar de mate van overlast en veel voorkomende criminaliteit die sterk van invloed zijn op de woon- en leefomgeving. Ook kijken we naar de beleving van overlast en veiligheid.

Veiligheidsproblematiek

Kernindicatoren op dit veld zijn 'sociale kwaliteit', 'fysieke kwaliteit', 'objectieve veiligheid' en 'subjectieve veiligheid'. Tabel 2 bevat cijfermatige gegevens over deze indicatoren.

De cijfers met betrekking tot de sociale kwaliteit hebben betrekking op de leefbaarheid en de sociale samenhang in de buurt. In hoeverre kent men de buren en heeft men hier goed contact mee? Maar ook de overlast van buurtbewoners, bijvoorbeeld stank- en geluidsoverlast zijn van invloed op de sociale kwaliteit.

De fysieke kwaliteit komt tot uiting in de voorzieningen in de buurt en het onderhoud van de leefomgeving. Worden wegen, plantsoenen en voetpaden goed onderhouden? Naast het onderhoud gaat het ook over de aanwezigheid van voorzieningen, goede speelplekken voor kinderen, goede voorzieningen voor jongeren en voldoende openbare verlichting.

De objectieve veiligheid is voornamelijk gebaseerd op politiestatistieken. Woninginbraak, diefstal van of uit voertuigen en fietsendiefstallen zijn van invloed op de objectieve veiligheid. Onder geweldsdelicten wordt verstaan: moord, doodslag, openlijk geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof en overvallen. Het rapportcijfer voor veiligheid in de gemeente is afkomstig uit de Veiligheidsmonitor 2016⁴. Hierbij is mensen gevraagd om een cijfer op schaal van 1 tot en met 10 te geven voor de veiligheid in de eigen kern. De subjectieve veiligheid wordt in de tabel omschreven als de geschatte kans op slachtofferschap in de komende 12 maanden of slachtofferschap in de afgelopen 12 maanden.

Tabel 2

Indicator	Bron	2016	2018
Tav sociale kwaliteit:			
Sociale cohesie	Veiligheidsmonitor	7.2	
Rapportcijfer leefbaarheid	Veiligheidsmonitor	7.7	
Overlast meldingen	Politie		213
geluidsoverlast	Politie		68
Tav fysieke veiligheid:			
Fysieke voorzieningen	Veiligheidsmonitor	6.1	
Verloedering:			
Hondenpoep	Veiligheidsmonitor	55%	
Rommel op straat	Veiligheidsmonitor	43%	
Bekladde muren of gebouwen	Veiligheidsmonitor	13%	
Vernieling straatmeubilair	Veiligheidsmonitor	17%	
Vernielingen	Politie		67
t.a.v. objectieve veiligheid/veelvoorkomende criminaliteit:			
Rapportcijfer veiligheid	Veiligheidsmonitor	7.5	
Diefstal/ inbraak woning	Politie		44
Voertuigcriminaliteit (Inbraak van of uit motorvoertuig)	Politie		13
Diefstal van brom-, fietsen	Politie		22
Geweldsdelicten	Politie		48
t.a.v. subjectieve veiligheid/veiligheidsgevoel:			
Gevoel van onveiligheid ('wel eens onveilig')	Veiligheidsmonitor	26%	

⁴ De veiligheidsmonitor is een enquête gehouden onder de inwoners van Ommen.

4.2 Bedrijvigheid en veiligheid

Bij veiligheid en bedrijvigheid gaat het om criminaliteit en overlast bij winkelcentra, bedrijventerreinen, uitgaansgebieden en evenementen.

Veiligheidsproblematiek

Thema's binnen dit veiligheidsveld zijn 'veilig winkelgebied', 'veilige bedrijventerreinen', 'veilig uitgaan', 'veilige evenementen' en 'veilig toerisme'. Tabel 3 bevat cijfermatige gegevens over deze onderwerpen. De onderstaande tabel is gericht op onveiligheidsgevoelens op locaties in de gemeente waar veel mensen samenkomen. Hierbij valt te denken aan het centrum of winkelgebied in de eigen kern. Maar ook diefstal en inbraken bij bedrijven worden meegenomen in de statistieken.

Tabel 3

Indicator	bron	2016	2018
Onveiligheidsgevoel in eigen centrum	Veiligheidsmonitor	7%	
Onveiligheidsgevoel in eigen winkelgebied	Veiligheidsmonitor	6%	
Onveiligheidsgevoel rondom uitgaansgelegenheden	Veiligheidsmonitor	13%	
Onveiligheidsgevoelens bij het treinstation	Veiligheidsmonitor	12%	
Diefstal/ inbraak bedrijven en instellingen	Politie		12
Winkeldiefstal	Politie		11

4.3 Jeugd en veiligheid

Veiligheidsproblematiek

Thema's binnen dit veiligheidsveld zijn 'jeugdoverlast', 'jeugdcriminaliteit/individuele probleemjongeren', 'jeugd, alcohol en drugs' en 'veilig in en om de school'. Tabel 4 bevat cijfermatige gegevens over deze onderwerpen.

In de tabel wordt onderscheid gemaakt tussen de ervaren overlast (subjectief) en de objectieve overlast in de vorm van overlastmeldingen bij de politie. De overlast houdt voornamelijk in dat er geluidsoverlast is en dat er gecrost wordt met auto's en brommers.

Tabel 4

Indicator	bron	2016	2019
Overlast van groepen jongeren (subjectief) (komt wel eens voor)	Veiligheidsmonitor	18%	
Overlastmeldingen groepen jongeren (objectief)	Politie		In onderzoek
Aantal hinderlijke en overlastgevendende jeugdgroepen	Politie		In onderzoek

4.4 Fysieke veiligheid

Veiligheidsproblematiek

Thema's binnen dit veiligheidsveld zijn 'verkeersveiligheid', 'brandveiligheid', 'externe veiligheid' en 'rampenbestrijding en crisisbeheersing'. Tabel 5 bevat cijfermatige gegevens over deze onderwerpen. De cijfers uit de veiligheidsmonitor zijn cijfers met betrekking tot overlast die wel eens voorkomt. De input voor de gegevens met betrekking tot fysieke veiligheid heeft in de gemeente Ommen voornamelijk te maken met verkeersgerelateerde cijfers. De eerste indicatoren zijn afkomstig uit de veiligheidsmonitor. De politiegegevens hebben betrekking op de objectieve gegevens zoals meldingen van parkeeroverlast en slachtoffers van verkeersongevallen.

Tabel 5

Indicator	Bron	2016	2018
Te hard rijden (veel tot een beetje overlast)	Veiligheidsmonitor	70%	
Agressief gedrag	Veiligheidsmonitor	19%	
Parkeerproblemen	Veiligheidsmonitor	33%	
Verkeersoverlast	Politie		64
Verkeersongeval met letsel	Politie		14
Verkeersongeval met dodelijke afloop	Politie		2

4.5 Integriteit en veiligheid

Veiligheidsproblematiek

Te onderscheiden thema's binnen dit veiligheidsveld zijn:

- Polarisatie en radicalisering: Hierbij valt te denken aan ideologische groepen/stromingen personen in de samenleving die dermate zijn geradicaliseerd, dat zij door hun wijze van handelen of door hun uitingen zorgen voor maatschappelijke spanningen. Voorbeelden zijn rechts- of links extremisme en islamisme/jihadisme. Signalen die hierop kunnen duiden worden geregistreerd in de politieregistratie, de regionale antidiscriminatie-voorziening en de Veiligheidsmonitor. Hiervan is de afgelopen periode geen sprake geweest.
- Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit: Hierbij gaat het om vormen van georganiseerde criminaliteit die zich manifesteren in gemeente/op gemeentelijk grondgebied, met mogelijk een bedreigende uitstraling naar de (woon-)omgeving, bijvoorbeeld drugsgerelateerde criminaliteit, mensenhandel, witwassen en Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's). Ook in de gemeente Ommen zijn de afgelopen jaren enkele hennepplantages ontmanteld en wordt drugsafval gedumpt. Dit is een thema wat de komende jaren (regionale) prioriteit zal krijgen, onder de overkoepelende noemer 'Ondermijning'.
- Veilige publieke taak: Werknemers met een publieke taak worden regelmatig geconfronteerd met agressie en geweld bij het uitoefenen van hun taak. Dit geldt voor politie- brandweer- en ambulancepersoneel maar helaas ook voor gemeentelijke handhavers en baliepersoneel. Maar ook voor politieke ambtsdragers als raadsleden, wethouders en burgemeesters. In Ommen hebben we hier (soms) mee te maken.
- Informatieveiligheid: Gemeenten zijn, net als andere (overheids)organisaties kwetsbaar als het gaat om (digitale) dienstverlening, met name het veilig/beveiligd uitvoeren hiervan en het beheer van persoonsgegevens. In de afgelopen periode wordt veel aandacht besteed aan de

- optimalisering van de weerbaarheid van de gemeentelijke digitale dienstverlening/digitale processen, zowel in technisch opzicht als in het kader van bewustwording onder medewerkers.
- Ambtelijke en bestuurlijke integriteit: Schending van integriteit kan samenhangen met belangenverstremming maar ook het gevolg zijn van 'niet-intentionele' verrommeling van processen. In dit laatste geval ontstaat de integriteitsschending min of meer 'per ongeluk'. Integriteitsschendingen kunnen gevolgen hebben voor de lokale veiligheid doordat bijvoorbeeld fysiek gevaarlijke situaties ontstaan of in stand blijven (vergunning voor onveilige gebouwen of bedrijfsvoering), criminele groepen bewegingsruimte krijgen (onvolkomen BIBOB-procedures), ambtenaren of bestuurders kwetsbaar worden voor verdere aantastingen van hun integriteit.

5. Coördinatie en financiën

5.1 Ambtelijke en bestuurlijke coördinatie

De Raad stelt de beleidskaders voor de komende vier jaar vast en controleert de uitvoering. Voor veiligheid is het gehele College van B&W verantwoordelijk. Het integrale karakter van veiligheid maakt het noodzakelijk dat niet vanuit één perspectief naar veiligheid gekeken wordt. Binnen het college is de burgemeester de coördinerend portefeuillehouder veiligheid. Naast de coördinatie van het veiligheidsbeleid heeft de burgemeester nog een aantal specifieke portefeuilles, namelijk openbare orde, criminaliteitspreventie, brandveiligheid en rampenbestrijding. Tevens heeft de burgemeester van Ommen ook gezag over de politie voor zover het de handhaving van de openbare orde betreft. De overige portefeuilles die te maken hebben met veiligheid zijn verdeeld over de verschillende wethouders, zoals milieu- en externe veiligheid, zorg, verkeersveiligheid en leefbare en veilige leefomgeving.

Lokale driehoek In de lokale driehoek maken de burgemeester en officier van justitie samen met de politie afspraken over de aanpak van onveiligheid. Eén keer per twee weken is er een lokale driehoek. Hier wordt de voortgang gemonitord en besproken met de politie en het Openbaar Ministerie.

Borging en monitoring

Planning en control De beleidscyclus veiligheid bestaat uit de volgende onderdelen:

- het Integraal Veiligheidsbeleid wordt eens in de vier jaar opgesteld;
- de uitvoering loopt permanent door en wordt, waar noodzakelijk, bijgestuurd.
- eens in de vier jaar vindt er een evaluatie plaats van het gevoerde beleid; dit is dan weer input voor het nieuwe integrale veiligheidsbeleid.

Communicatie

Bij communicatie over veiligheid gaat het niet alleen om objectieve informatieoverdracht maar ook over gedragsbeïnvloeding. Mensen moeten bijvoorbeeld bij een ramp op een veilige manier reageren. Burgers, ondernemers en andere instellingen moeten weten wat ze kunnen doen om bij te dragen aan hun eigen veiligheid en de veiligheid van anderen. Dit hebben we bijvoorbeeld gezien bij de preventiecampagne tegen inbraak.

Enkele belangrijke communicatielijnen

Als het gaat over veiligheid en openbare orde zijn drie soorten communicatieboodschappen altijd nodig.

1. Informatievoorziening

Wat is er aan de hand? is de belangrijkste vraag. Mensen hebben het recht om zo feitelijk en transparant mogelijk te weten welk probleem of welke uitdaging zich voordoet. Het is zaak van de overheid om dit zo nauwkeurig mogelijk weer te kunnen geven. Feitelijk, to the point en zo snel mogelijk. Men kan zich dan zelf een oordeel vellen over hoe men zich tot het feit verhoudt.

2. Schadebeperking

Mensen moeten weten wat ze moeten doen om de schade te beperken. "Houd deuren en ramen dicht" is een bekende instructie. Maar hier zijn veel meer soorten informatie nodig. Deze zijn allemaal gericht op het sturen en beïnvloeden van gedrag. Wat moet een slachtoffer doen? Hoe moet je omgaan met een slachtoffer? Wat moet je doen tegenover een verdachte of dader? Hoe moeten bedrijven en organisaties handelen als er zich gevaar of risico voordoet? Deze communicatie moet er ook voor zorgen dat de bevoegde instanties goed hun werk kunnen doen.

3. Duiding

Ook is er behoefte aan duiding. Wat vinden we eigenlijk van wat zich voordoet? Welke gevoelens en inzichten maakt het los bij de bevolking? Is er sprake van woede? Angst? Verontwaardiging? Als mensen zich spontaan gaan organiseren tegen bepaalde inbreuken op hun veiligheid is dat dan goed of niet? Door duiding te geven help je de samenleving om zich verenigd te voelen en het helpt om wat zich heeft voorgedaan een plek te geven.

Integrale communicatie

Bij integraal veiligheidsbeleid past ook integrale communicatie. Hierbij gaat het om interne communicatie, gericht op afstemming onder partners en het waarborgen van hun betrokkenheid bij veiligheidsthema's. Uitgangspunt is om door actief, tijdig, gericht en bij herhaling te laten zien wat de gemeente en haar partners doen om Ommen veiliger te maken zowel de beleving van (on)veiligheid en de kennis van het eigen handelingsperspectief gunstig te beïnvloeden.

5.2 Financiën

Ons veiligheidsbeleid is gericht op regisseren. De direct aan het domein veiligheid toegewezen middelen betreft naast de bijdrage aan onze strategische veiligheidspartners de Veiligheidsregio IJsselland, het veiligheidshuis IJsselland en het RIEC-Oost Nederland voornamelijk uit personeelskosten.

Voor het uitvoeren van dit Integraal Veiligheidsplan is het onder andere nodig dat er voldoende toezicht gehouden kan worden door Buitengewoon Opsporingsambtenaren (Boa's) en door toezichthouders. Uit het Rekenkameronderzoek 2017 'Onderzoek Handhaving Ommen' en ook het Jaarplan VTH-UP2018 blijkt dat we summiere capaciteit hebben voor Boa's en toezichthouders. Dat wat ze uitvoeren doen ze goed, maar er is geen ruime capaciteit.

Om de in dit plan genoemde prioriteiten voldoende aandacht te kunnen geven in de periode 2019-2020 is er extra capaciteit nodig. Dit geldt bijvoorbeeld voor de inzet op aanpak van ondermijning en ook de uitkomsten van de jeugdgroepsscan zullen naar alle waarschijnlijkheid gaan leiden tot extra inzet. We leggen een claim ten behoeve van veiligheid neer in de kadernota.